

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évi 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Félévre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Lelki- és testi-javak ünnepe Sepsiszentgyörgyön.

"Magyar Nép" előző számában ismertet-
 tük a sepsiszentgyörgyi lelkis-
 és bensőséges ünnepét; a falu és a város
 közösen tartotta meg az ünnepséget. A dési ünnepséghez hasonló, ará-
 ban azonban nagyobb ünnepségek foly-

kell szereznie, hogy élhessen a földön. Csak
 azután kerül sor komolyan a lelki szükségle-
 tek kielégítésére, mikor valaki elérte azt a fo-
 kot, hogy elsörendü testi szükségletei, ha nem

néhány nappal ezelőtt Sepsiszentgyör-
 gye. A sepsiszentgyörgyi ünnepségeknek kü-
 jelentőséget adott, hogy ezeken egyfor-
 felvonultak az erdélyi magyarság lelki
 és testi javai.

emberi élet minőségét a szükségletek
 meg. Kétségtelen dolog, hogy az ember
 elsörendü szükségletei testiek. Vagyis az em-
 bernek táplálkoznia kell, lakást és ruházatot

is teljesen, de nagyjában ki vannak elégítve.
 A sepsiszentgyörgyi székely mezőgazdasá-
 gi kiállítás, amelyet az Erdélyi Gazdasági
 Egyesület rendezett, továbbá az ezzel egyide-
 jűleg megtartott múzeumegyesületi vándor-
 gyűlés, melyet az Erdélyi Múzeum Egyesület
 rendezett, bizonyosságot tettek arról, hogy a szé-
 kely nép gazdasági életében eljutott arra a
 magas fokra, amikor a lelke már magasabb

Mi most a teendő?

Valamely nemzet műveltségének megállásánál azt is meg szokták vizsgálni, hogy képesség hány százaléka nem tud írni és olvasni. Ma már olyan országok is vannak, ahol minden egészséges lelkű embert megtanítanak az írás-olvasásra. Azokat, akik valamelyes okból nem tudnak iskolába járni, az iskolán kívül, felnőtt korukban részesítik megfelelő oktatásban. A magyarok között is vannak ilyenek, a finnnek is, egyebek között. A híresek, hogy országukban nincs olyan ember, aki írni, olvasni ne tudna.

Mi, erdélyi magyarok, bizony nem dicsekedhetünk ilyesmivel. Sorainkban, fájdalom, mindoán növekszik az írástudatlanok száma. A múlt évben például tanköteles gyermekselektnek több mint negyedrésze egyáltalán nem járt iskolába. De azoknak a magyar gyermeknek a tudományában sincs nagy közönség, akik olyan iskolákat végeznek, amelyekben először román nyelven tanítanak. Ezek utána sem magyarul, sem románul nem tudnak írni, a magyar ujságot vagy magyar levelet, amelyet talán megértenének, nem tudják elolvasni, viszont a román ujságot és levelet, amelyet talán valahogyan elsillabiznak, nem tudják megérteni. Kijátszott, szélsőségesen áldozatai ők az iskolapolitikának! Az erdélyi magyar gyermeknek egy része román állami iskolák magyar tagozataiban megkapja ugyan a magyar írást, olvasást, de általában nem ismeri a magyar nemzetiségét alátámasztandó, nem hallja semmit.

Csupán a felekezeti iskolák növendékei részesülnek olyan oktatásban, amely a lélektani vonásait is fejleszteni törekszik! Most tehát, amikor a szeptemberi napok közelednek, a felekezeti iskolák felé fordítják figyelmünket, fájdalommal gondolunk arra, hogy a nagy sorsváltás idején hány magyar község hagyta cserébe a hitvallásos iskoláját! Az volt a reményünk, hogy a békeszerződések rendelkezéseinek biztosítani fogják a magyarság művelésének folytonosságát, nem tudták elhinni,

hogy a kisebbségi sors ilyen nagy lelki bánásgárra kárhóztathatja a fiatal magyar nemzedéket. A szomorú helyzet bekövetkezett, most már késő bánat arra az időre gondolnunk, amikor egy kis áldozatkészséggel és kitartással iskolaügyünket szilárdabb alapra építhetjük volna.

De eredménytelen bánkódás, vagy tunya beletörődés helyett okosabb is lesz, ha olyan módokat keresünk, amelyekkel a mulasztást helyrehozhatjuk.

Mi most a teendő?

A szülő most már nem lehet kétségben az iránt, hogy ott, ahol több iskola van, gyermekei lelki szükségleteinek kielégítésére a felekezeti iskolát kell választania.

De a szülői felelősség arra is kötelez minket, hogy amit az iskola elmulasztott vagy elrontott, azt az iskolán kívül hozza helyre a szülő. Ismételjük többször hangoztatott intelmünket: a mostani nehéz viszonyok közt legyünk minden magyar család a magyar művelődés tüzhelye, a magyar erkölcsök nevelő iskolája!

Külföld

Miniszterek a Tiszán. A legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István ezelőtt száz évvel utazott végig az akkor még teljesen magyar Tiszán, utazásának eredményeként megállapította, hogy a magyarság életének gerince a Tisza két oldalán elterülő hatalmas síkság. Hogy ennek gazdasági fejlődését előbbre vigye, megindította a Tiszaszabályozást, amely ötven évre munkát adott az Alföld népének s azonkívül addig molesztással borított több százezer holdat tett termő területté, így óriási gazdasági erőt adva az országnak. A Tisza-vidék sorsát azután sem hanyagolták el, de minden kérdése még mindig nincs megoldva, ezek közé tartozik a Duna—Tisza csatorna kérdése is, amelynek megoldása rövid és olcsó vizutatót biztosítana a magyar mezőgazdasági termékeknek Budapest, Ausztria és Németország felé s egyúttal megszüntetné az alföldi munkanélküliséget.

Ezek az okok indították a magyar kormányt a Széchenyi emlékutazás megszervezésére Tokajtól Szegedig, hogy így szakemberek meghallgatásával közvetlen tudomást szerezzenek azokról a módokról, amelyekkel a Tiszavidék gazdasági- és általános kulturáját még magasabb fokra lehet emelni. Az utazás fontosságát bizonyítja, hogy Szolnoktól kezdve Horthy kormányzó is részt vett ez uton. A hajót mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. Talán valóra is foghatnak válni a felkeltett remények.

Juhok, szarvasmarhák májmételeybetegségét

biztosan
gyógyítja:
EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Ausztria csatlakozása. A német izgatás Ausztria elcsatlakozására egy percig sem szünetel s nagy erőt adnak neki az osztrák horogkeresztesek, akik Németországba menekülve, ott hadsereget szerveznek a mai osztrák kormány eltávolítására. Ennek a fenyegető veszélynek elhárítása végett a nagyantant megengedte az osztrák hadsereg létszámának emelését. Ez a mód azonban nem látszik kellően megfelelőnek, mert a veszedelmet csak időlegesen hárítja el és csak testvérháború utján. Ezért megbízható híradások szerint Mussolini úgy kívánja a Németországhoz való csatlakozást megakadályozni, hogy Habsburg uralkodó miatt Ausztriát Magyarországgal foglalja egy államszövetségbe. Már azt is tudni vélik, hogy Zita volt királyné és Ottó királyfi közelebről a Mussolini meghívására Rómába utaznak, hogy ezt a kérdést megbeszéljék.

Franciák a németek ellen. A békeszerződések szerint Németország egy része, a Rajna melletti Saar-vidék biztosítékul 1935-ig francia megszállás alatt marad s ekkor népszavazással dönt sorsáról. Nem ellenőrizhető helyről most olyan hírek kerültek forgalomba, hogy Franciaország nem fogja megengedni a népszavazást, hanem önálló államot fog szervezni a Saar-vidékből, mintegy ütközőül. Ez a hír érthető nagy izgalmat

keltett Németországban s arra bírta Hitler kancellárt, hogy egy heves és éleshangu beszédben kijelentse, hogy a Saar-vidék német, az is marad s az csak erőszakkal lehet Németország testéről leszakítani. Erre a beszédre rögtön válaszólt Daladier francia miniszterelnök, még pedig a német-francia határ mentén, a hatalmas új határerődítmények egyikének felavatásánál. Kijelentette hogy Franciaország minden kívánsága a béke fenntartása és semmi jogtalanságot nem fog elkövetni, visony a saját biztonságát minden eszközzel fenntartja s azért mutat erőt, mert tudja, hogy Németország — talán helyesen — csak a nagyobb hatalomnak enged.

Ez az erőteljes beszéd igen nagy izgalmat keltett világ szerte, de különösen Németországban.

Bonyolodik a keleti helyzet. Mult számunkban irtunk azokról a világbékét fenyegető veszedelmekről, amelyeket Japán törekvései idéztek elő. Azóta a helyzet súlyosbodott. Amerika ugyanis már régebben bejelentette tengeri hadereje emelését, természetesen a Londonban néhány évvel ezelőtt megkötött angol—amerikai—japáni egyezmény keretei között. E hírek folytán a japáni kormány jegyzékintézet az amerikaihoz, hogy a bejelentett hadihajóépítéllenséges eslekedetnek kinti s ha az amerikai kö-

ragaszkodik a terv vég-
ajtásához, ő is gyarapítani
a hajóhadát.

az amerikai kormány visz-
tasította a japáni jegyzé-
a sajtó pedig felháboro-
sal tárgyalta a japáni
emtelenséget." Folytatása
nem lett az esetnek, de
ozta a Csendes tengeri ha-
nak ellentétét és közelebb
ta egy nagy háboru vesze-
mét.

Herriot utja. A volt francia
iszterelnök politikai érte-
st szerző utján Bulgáriá-
Törökországba ment, on-
pedig Moszkvába. Bár
hivatalos utat tesz, két-
telen, hogy utazása a kor-
ny tudtával és hozzájárú-
ával történik s így nagy
politikai terv áll mögötte.
Möszinüleg Oroszországnak,
örökországnak s valószínű-
Bulgáriának is a francia
ekesoporthoz csatolása.

Nagy feltűnést keltett, hogy
erriot elkerülte Bukarestet,
Szófiában, a bulgár fővá-
ban elítélően nyilatkozott
mán kisebbségi politikáról.

Belpolitikai hírek

Kormányválság előtt ál-
k. Vajda miniszterelnök
egsége alatt a belpolitiká-
a nagy változás történt.
rai volna teljes biztonság-
állítani, hogy Vajda kor-
nya megbukik, viszont bi-
yos jelek kétségtelenül azt
tatják, hogy a kormány
yzete sokkal gyengébb,
at volt néhány héttel ez-
t. A kormányon levő Nem-
Parasztpárt kebelében
y egyenetlenségek dultak.
tareközpontjában Maniu
Vajda állanak, akik között

már régóta nagy ellentét van
bizonyos kormányzati kérdé-
sekben. A nemzeti paraszt-
párt egyik legjelentősebb tag-
ja, Mihalache volt belügymi-
niszter sem nézi jó szemmel
Vajda kormányának műkö-
dését. De külpolitikai téren is
sok sikertelenséget könyvel-
het el a kormány. Ezt a siker-
telenséget három főpontban
lehet összefoglalni. Nem sike-
rült Romániának gabonaérté-
kesítési akciója, mert a kül-
öldi kereskedelmi szerződése-
ket nem sikerült úgy meg-
kötnie, hogy azok Románia
javát szolgálják. Másodsor
Románia külpolitikájában
sem tudtak kellő eredményt
elérni. Például Herriot volt
francia miniszterelnök, Ro-
mánia egyik legnagyobb ba-
rátja, közelebről a békeszer-
ződések megváltoztatása mel-
lett foglalt állást. Harmadszor
a külföldi adósságok fizetésé-
nek elhalasztása olyan helyze-
tet teremtett, amely mindenre
alkalmas, csak arra nem, hogy
a Románia iránti bizalmat a
külföld gazdasági körei előtt
növelje. A kormány tagjai
persze bizakodóan nyilatkoz-
nak a helyzetről. Hír szerint,
a kormányválság legujabban
még súlyosbodott és rövide-
sen várható Vajda miniszter-
elnök lemondása. A minisz-
terelnök állítólag betegségére
való hivatkozással fog állásá-
ról lemondani.

Konverziót akar kérni a
kormány a külföldi adóssá-
gaira. A nemzetközi piacon
jelenleg a folyósított kölcsö-
nök után 4—5 százalék kama-
tot szednek. Románia ugyan-
akkor külföldi kölcsönei után
évi 7—10 százalék kamatot fi-
zet. A kormány erre való te-
kintettel elhatározta, hogy a
legközelebbi párizsi pénzügyi

tárgyalások alkalmával kon-
verziót fog kérni külföldi hi-
telezőitől. A konverzió kereté-
ben a kormány az adósságok
és kamatok összegének csök-
kentését kéri.

**Betiltottak még egy nagy-
váradai ujságot.** Nagyvára-
don tovább folyik a magyar-
nyelvű ujságok ellen megindi-
tott hadjárat. Közöltük, hogy
Kövér Gusztáv lapját, az „Er-
délyi Magyar Szó“-t a ható-
ságok betiltották. Ugyanez a
sors érte az „Uj Magyar Szó“
című ujságot. Az „Öt Órai Uj-
ság“-ot a belügyminiszter el-
kobozta és betiltotta, úgy,
hogy többé ez az ujság sem je-
lenhetik meg Váradon.

Titulescu Rómába készül.
A világpolitika előterében ma
a középeurópai kér-
dés áll. Valószínű ezzel áll
kapcsolatban, hogy Titulescu
nem mint Románia, hanem
mint a kisantani megbízottja,
rövidesen Rómába utazik,
hogy Mussolini előtt kihallga-
táson jelenjék meg. Mussolini
középeurópai tervét ma már
az utódállamok is más szem-
mel nézik és könnyen megés-
hetik, hogy Titulescu utja
után jelentős fordulat fog be-
következni a kisantant politi-
kájában.

**A liberálisok komolyan ké-
szülődnek a hatalom átvéte-
lére.** A közeli kormányvál-
ságra való tekintettel a Duca
vezetése alatt álló ó-liberáli-
sok és a Pratienu György ve-
zetése alatt álló ifjú liberáli-
sok egyezkedési tárgyalásokat
kezdtek. Ha a megegyezés va-
lóban sikerül, kormányválság
esetén a liberális párt olyan
kormányképes alakulatot fog
képviseelni, melyik könnyen
megbízást kaphat kormány-
alakításra.

Hírek

Hó a hegyeken. Augusztus utolsó hetében Románia területén hidegre fordult az időjárás. Nehány napig tartó zivataros idő után hideg eső köszöntött be. A Kárpátokban sok helyen havazott. Szinaja környékén a hegyeket hó borítja. A Bucsecs hegységben a hóréteg magassága negyedméter. A hőmérséklet olyan hidegre változott, amilyen rendes körülmények között novemberben szokott lenni. A hideg időjárás nagyobb károkat okozott különösen a Székelyföldön, ahol a már amúgy is megkésett kukorica vetések és a gyümölcs beérését kérdésessé tette. Akadályozza a hűvös esős időjárás az aratást is. A Székelyföld magasabban fekvő vidékein ugyanis még javában folyik a buza aratása, sőt a zab vetések még alig sárgulnak, úgy hogy azoknak aratására szeptember közepe előtt nem kerülhet sor. A hűvös időjárástól nem kell megijedni, mert hiszen nagyon gyakran előfordul, hogy augusztus végén, István király után, hűvös, esők köszöntenek be. Ezzel áll összefüggésben vándormadaraink elköltözése is, mert rendszeren ilyenkor készülődnek fel hosszú délvidéki utjukra. Minden valószínűséggel megjósolhatjuk, hogy lesznek még nagyon szép meleg idők. Erdély időjárására jellemző, hogy szeptember hónap közepe táján a hőmérséklet melegebbé változik és a szép idő rendszeren eltart néhány hétig.

Szomorú kilátások. A legnagyobb aggodalommal kell, hogy eltöltsonak mindenkit azok az intézkedések, amelye-

Rheumánál,
hülésnél, fogfájásnál,
bedörzsölésre

JUNO

sós borszesz

Ügyeljünk a névre

ket az adófizetésekkel kapcsolatban tett újabban a pénzügyminiszter. A 162.393 számú pénzügyminiszteri körrendelet elrendeli a pénzügyigazgatóknak, hogy szeptember 1-től kezdve az adóbehajtási törvény összes intézkedéseit a legszigorúbban hajtásuk végre. Elsősorban a va- gyonosabb, de rossz adófizetőkkel szemben kell alkalmazni ezt a megalkuvás nélküli szigort, mert ezek az adózók szándékosan vonják ki magukat az adófizetés alól. A rendelet a pénzügyigazgatót és a vezető tisztviselőket személyesen teszi felelőssé a kivetett adók behajtásáért.

Megünnepelték a szegedi árvíz 50-ik évfordulóját. Most 50 esztendeje pusztította el Szeged városát a Tisza árvize. A nagy pusztulás után Szeged városát újra építették és ettől az időtől kezdve számíthatjuk Szeged nagyvárosi fejlődését. A szomorú emlékezetű árvíz nagy csapásainak az lett az eredménye, amit Ferencz József király mondott a helyszínen az árvíz után: „Szeged szebb lesz, mint volt“. Az 50 éves forduló alkalmából nagy ünnepeket tartottak Szegeden. Az ünnepekre sok külföldön vonaton tizezernyi idegen és külföldi utazott. A Szegeden levő külföldiek a legnagyobb elragadtatás hangján emlékeznek meg a gyönyörű ünnepekről.

A „Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Viharok pusztítottak országszerte. A Regát több vidékén pusztító viharok voltak. Különösen Jalomica megyében okozott a vihar óriási károkat. A Székelyföldön is több helyütt voltak zivatarok. Gyergyóujfalun Pál Jánosné mezei munka közben a villám agyonsujtotta. Szatmár környékén is nagy vihar vonult át. Krasznabélteken Plett József gazdálkodó istállójába csapott be a villám. Az istálló és Plett egész évi termése elhamvadtak. Géres, szatmár-megyei községben Buga Anna nevű asszonyt sujtotta agyon a villám.

Lelőtték a gyümölestolvajgyereket. Simoncsics György, a Medgyes melletti Dálya község elemi iskolájának igazgatója egyik éjszaka arra ébredt fel, hogy kertjében a gyümölcsöt lopják. Fegyverrel a kert felé sietett és elsütötte fegyverét. Reggelre kiderült, hogy vásott gyermekek dézsmálták az igazgató gyümölcsfáit. Egyik kisiut az igazgató lövése eltalálta, reggel holtan találták meg a kert végében.

Skarlátjárvány van Zilahon. Zilahon és környékén nagy mértékben pusztít a vörheny betegség. A skarlát elszigetelése nagy nehézségbe ütközik, mert sokan eltitkolják a hatóságok elől, hogy házuknál betegek vannak. A főorvosi hivatal a legszigorúbb büntetésben fogja részesíteni azokat, akik a vörhenyes betegek bejelentését elmulasztják.

olatoszegi muzeumot akar-
létesíteni Bánffyhunya-
A bánffyhunyadi magya-
körében mozgalom indult
hogy Bánffyhunyon
saszegi népművészeti mu-
zeumot rendezzenek be. A tor-
na legnagyobb dicséretben
részesítjük, mert a
szentgyörgyi Székely
Múzeum példája iga-
n, hogy kitartó munkával
egykisebb vidéki muzeum is
hírességre tehet szert és
anyagot gyűjt-
össze.

**Raboltak Kovászna mel-
leg váltóért.** A komandói
telepre vezető iparvasút
bővítését, Vajna Samut rab-
tamadták meg. A rablók
veszélyes fenyegetésekkel
kértek meg Vajna Samunak
családtagjainak ellenállá-
sok ruhaneműt és élelmis-
vitteket magukkal a he-
közé.

**Tűz pusztított Csikszentta-
son.** A néhány év előtti
tűzeset borzalmaikat alig
edték el a csikszenttamási-
máris újabb, nagy tűzvész
regette a községet. A tűz
alkalommal a község három
házának épületeit semmisi-
te meg. Bőjthe Albert, a
kártyák és Csók Mátyás
házainak épületei égtek el.
tűzet szerencsére idejében
erült elfojtani. A beveze-
vizsgálat alkalmával meg-
pították, hogy a tűzet
tűzoltók okozták.

**Megöltte a vadászkutya gaz-
tát.** Különös módon halt
egy lengyelországi va-
sz. Midőn fegyverét vizs-
gatta, vadászkutyája sze-
ből ráugrott. A kutya lá-
tal a ravaszhoz ért, a ra-
elsült és a lövés kioltotta
vadász életét.

Gondoljunk a „Magyar Nép“-re! *Lapunk egyik előző
számában közöltük, hogy a magyar ember aratás és csép-
lés idején mindenkinek igyekszik juttatni abból az üdésből,
amiben őt munkája után az Isten részesítette.*

*Az a kérésünk tehát, hogy előfizetőink gondoljanak a mi
nehéz helyzetünkre is és abból a jövedelemből, amit a
föld juttatott nekik, juttassanak a „Magyar Nép“-nek is:
rendezzék előfizetési hátrálékaikat!*

Maximálják a kenyér árát.

A belügyminiszter a megyei
prefektusokhoz táviratot inté-
zett a kenyér árának maximá-
lása tárgyában. A miniszter
táviratában elrendeli, hogy a
kenyér árát a prefektusok ál-
lapítsák meg és időnként vizs-
gálják felül az árakat, hogy
a buza és kenyér ára között a
megfelelő arányosságot fenn
lehesse tartani.

Fehér fecskék. Németország
egyik községében két fehér
fecské fészkel a községi
korcsma eresze alá. A külö-
nös madaraknak sok csodáló-
juk akad, a kis község forgal-
ma egészen fellendült a fecs-
kék csodájára járó idegenek-
től.

**Borzalmas halálát lelte két
ingyen utas.** Schwartz Sámuel
és Fridmann Edvárd tecuci
fiatal emberek Palesztinába
akartak utazni. Vasuti jegyre
nem volt pénzük, ezért fello-
pózkodtak egy vasuti kocsi
tetejére és úgy akartak Baka-
restbe eljutni. Egy hid vasge-
rendője elkapta a két fiatal
ember fejét és lefejezte őket.

A robbanó eukor. Külföldön
nagy feltűnést keltett egy fiatal
tudós kísérlete. Olyan autót akar
szerkeszteni, amit benzin helyett
eukor hajt. A eukorpor ugyanis
éppen úgy robban, mint a ben-
zin és emellett hamu nélkül ég el.
A fiatal tudós — aki alkohol és
eukorpor keverékkel kísérletezik
és ezzel az „édes pálinkával“
meglepő eredményeket ér el —
magyar. Mielőtt Külföldre kerü-
 volna, *Tolnai Világlapja* munka-
társa volt.

Tanítók figyelmébe!

Magyar Tanítók! — Mindig
éreztek egy tanítói szaklap
szükségét. De most, amikor
egyetlen szaklapunk is kény-
telen volt megállani a hátrá-
lékos előfizetési díjak be nem
küldése miatt, kétszeresen
érezzük azt a nagy űrt, ami
tanítóink között tátong s ami
találkozásunkat meggátolja.

Egy mód van lapunk életre
hívásának s ez a mód most
kinálkozik legkedvezőbben,
amikor iskoláinkat tanköny-
vekkkel kell ellátnunk.

*A Minerva kiadványai után
15%-os kedvezményt nyújt, ha
rendelésünket nála eszközöl-
jük. E százalékot fordítsuk
szaklapunk javára s így már
szeptemberben ismét megin-
dulhat.*

Tanító Testvérek! Hassatok
oda, hogy e felhívás minden
magyar tanítónak tudomására
jusson s hogy a könyvrende-
léseket mindenki e helyen esz-
közölje, megjelölve a rendelő
lév. lapon, hogy a kedvezmény
a tanítói szaklap javára szá-
moltassék el.

Kartársi üdvözléssel:

Lőrinczi Ferenc.

Kérjen minden tanító tájé-
koztatást a Minervától (Cluj-
Kolozsvár, Str. Baron L. Pop-
Brassai u. 5. sz.).

Sulyos gombamérgezési eset történt Bukóvinában. Egyik Csernovitz melletti faluban történt az alábbi szomorúan tanulságos eset. Egy Moravetz nevű kereskedő családjával együtt gombát evett vacsorára. A gomba mérges volt, mindannyian megbetegedtek. Moravetzné és egyik gyermeke óriási kínok között meghaltak, Moravetz és másik két gyermeke a csernovici kórházba kerültek gyógykezelés végett. Allapotuk életveszélyes.

Vasuti szerencsétlenség történt Konstanca közlemben. A Konstanca melletti Dunarea állomáson egy tehervonat az állomáson vesztegelő személyvonatba futott. Az összeütközés következtében a személyvonat mozdonya felborult és több vasuti kocsi kisiklott. A szerencsétlenségnek nyolc sulyos és sok könnyű sebesültje van.

Leégett egy falu a mozdony szikrájától. Urzade, lengyelországi faluban a mozdony szikrájától tüzet fogott egy épület fedele. A tűz a nagy szélben rohamosan terjedt és rövid idő alatt a leginkább faházakból álló község lángokban állott. A helybeli és vidéki tűzoltóság nem tudta a lángokat megfékezni. Az egész község leégett.

Vidám pletykák. Száz és száz vidám és érdekes színházi pletykát közöl a *Déliab* új száma, amely 84 oldal terjedelemben, gazdag tartalommal és pompás címlappal jelent meg. Kitérő budapesti és külföldi rádióműsorokat, filmclikkeket, slágerszövegeket, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, rejtélyrovatot, közel száz száznál is több képet és még számtalan érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A *Déliab* egy száma 10 lej.

Tanítók figyelmébe! Az elemi iskolai tankönyvek ellen évek hosszú során át igen sok oldalról és teljesen indokoltan elhangzott panaszok arra indították a „*Minerva*” Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. igazgatóságát, hogy az erdélyi református Egyházkerület igazgatótanácsával egyetértőleg új tankönyveket irasson és hozzon forgalomba. A részvénytársaság felkérésére Lőrinczi Ferencz, Felméri Sándor, Bedelean Diomed, Ferenczi Gábor, Kali Sándor és Ósz Sándor megírták az elemi iskolák I—IV. osztálya részére szükséges összes tankönyveket. Ezeket a tankönyveket a közoktatásügyi miniszterium ez év július havában engedélyezte. A tankönyvek közül az *I. osztályos Abc. Felméri Sándor* szerkesztésében, külön román todalékkal, továbbá a *II. osztályos magyar olvasó és egyéb tudnivalók könyve*, — a *III. osztályos Magyar Olvasó, Magyar Nyelvtan és Természettudományok könyve és végül a IV. osztályos Magyar olvasó, Magyar nyelvtan, Természettudomány és Földrajz tankönyve* az iskolák megnyitása előtt feltétlenül elkészül és a tanítás céljaira rendelkezésre fog állani.

A legkiválóbb tanügyi szakferfiak által összeállított tankönyvek az érvényben lévő tanterv figyelembevételével úgy vannak össze állítva, hogy azok a magyar tannyelvű elemi iskolák igényeit minden tekintetben kielégítik s a tanítók munkáját nagyban megkönnyítik. A több oldalról előre beszerzett bírálatok szerint ezek a tankönyvek az eddig megjelent összes hasonló tankönyveket minden tekintetben felülmulják.

A kiadó részvénytársaság megkeresésre ismertetési példányokat küld.

Halálos autószerencsétlenség történt Kolozsvár mellett. Kolozsvár és Felek között sulyos autószerencsétlenség történt. Gyulafehérvárról Szabó József soffőr teherautóján vásárosok indultak a kolozsvári vásárra. A Felek és Kolozsvár között levő meredek úton a teherautó fékje elromlott, a soffőr a teherautót az országút mellett levő kukoricásba vezette, hogy így megállítsa. Az autó felborult és maga alá temette az utasokat. Az utasok csaknem mind megsebesültek, Gondos Sándor gyulafehérvári kereskedőt a felborult teherautó agyonnyomta.

Tűzvész semmisítette meg Nagyszentpéter termését. Nagyszentpéter, temesmegyei község cséplőszérűjén tűz ütött ki. A tűz gyorsan elhárapózott az összehordott termésben és csak nagy nehezen lehetett eloltani. 150 holdnyi terület termése teljesen megsemmisült.

A vigyázatlanság áldozata. Emmer Károly gyergyószentmiklósi gépész benzinmotort javított Ditróban. A motor kipróbálása közben a gép lendítőkereke elkapta Emmer szabadon lógó kabátját. Mire a gépet leállították, Emmer olyan sulyos sérüléseket szenvedett, hogy meghalt.

Pokoli kínoktól a teljes egészségig, a több mint 6000 orvostól elismerő levelekben is melegen ajánlott **Togal**-tabletták útján! Millió esetben bevált szer rheuma, köszvény és ülőidegszabánál, fejfájásnál és idegfájdalmaknál! A **Togal** azonnal segít! Nincs ennél jobb!

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et!

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Idejében készülünk fel a méhek teletetésére!

Oly vidékeken, ahol a méheknek nincs hordása, hozzákezdhetünk a méhcsaládok vizsgálásához és ezeknek téli étellemmel való táplálásához. Most már tisztán látjuk, hogy mi a bajunk és mit kell visszahagynunk a méheknek? Az augusztusi fiasítás megtartása nagyon fontos, mert ezek a méhek képezik a következő évi méhnemzedéknek alapját. Ahol *tisztes* hordás van, az őszi hordás sokszor erősebb, mint a tavaszi. Kisérjük figyelemmel a családok levő heréket, mert ha a család sokáig türi a hordást, úgy gyanús, mert vagy anyja fiatal, vagy pedig öreg, kimerült az anya, esetleg a család anyja. Az ilyen törzseket azonnal át kell vizsgálni, egyesíteni kell. Esetleg tartalék családok beadásával segítünk a bajon. Fiasításból a családokat neveltetni most már nem tanácsos, mert az a kilátás arra, hogy megtermékenyüljenek. Alanyás néppel ne kísérletezzünk, hanem csak a saját néppel. A családokat valami gyenge, de jó anyával bíró családokkal. Ha egyes törzsek nem rendelkeznek megfelelő téli készlettel, most kell az etetést megkezdeni, hogy a méheknek legyen idejük a téli étellemmel megfelelő helyre elraktározni.

Sok méhészt azt a nagy hibát követi el, hogy a szükségben levő méheinek csak annyit

étellemet ad, hogy azok a tavaszt megérjék. Az őszi etetés kényelmes, mert szép időben a méhek szívesen behordják az étellemet a kaptárba és jól elraktározzák. Tavaszi etetésnél sokszor a rossz idő már nem engedi meg, hogy méheinket a megfelelő étellemmel ellássuk, vagy a család már annyira le van gyengülve, hogy nem tudja az étellemet behordani. A tavaszi időben a méhek nehezen mozdulnak ki a méhesomókból. Sokszor előfordul, hogy nem tudják behordani az étellemet és elpusztulnak. *Etesünk ősszel annyit, hogy a tavaszi hordásig elég ételleme legyen a népnek.* Kisérjük méheinket állandó éber figyelemmel és ha rablók támadását látjuk, szükítsük meg tolokáival a röplükat, vagy el is zárhatjuk teljesen a családot estig, amikor a családok elülése után a kintrekedt méheket bebocsátjuk. A rablásnál kutassuk ki az okot, hogy mi okozta azt? Hiába birkózunk meg egy rablási kísérlettel, ha holnap az ujonnan megismétlődik. Az okot kell kiküszöbölnünk, ami a rablást előidézte. Ha a környékünkön jó méhlegelő van, fontoljuk meg, nem-e érdemes méheinkkel oda vándorolni, e tekintetben legcélszerűbb, ha a közönségtől tapasztalt méhészek, vagy a Magyar Népi Méhésztársaság tanácsát kérjük ki. (M.)

... sikert a magyar bor...
A Balaton mellékén ün...
...ségekkel kapcsolatos bor...
... rendeztek. A borhét al...
...ával nagyon sok idegen...
...ált meg a Balaton vidé...
... így a borhét nagyon jól...
...delmezett a bortermelők...
... Különösen a külföldi lá...
...tók ittak sokat a kitünő...
...gyar borokból. Siófokon...
...ál átlag naponta több...
...liter bor fogyott el. Egy...
...vasárnapon hatezer liter...
...ittak meg a siófoki ven...
...ek. A borhét alkalmából...
...szerűen sikerült szőlé-

szeti és borászati kiállításokat rendeztek Siófokon, Földvárton, Balatonfüreden és Badacsonyon.

PIAC

Megkezdte a kormány a gabona árának szabályozását. Mint többször irtuk lapunkban, a kormány elhatározta, hogy állami beavatkozás útján fogja megakadályozni a gabona árának olosulását. Sajnos ezideig semmi sem történt ezen a téren. Ennek tulajdonítható, hogy sok helyen a buza ára mázsámként 300 lej

alá esett. Szatmár vidékén már 270 lejért is áruba bocsátották a gazdák búzájukat. A kormány most hivatalos körlevelet intézett a prefekturákhoz. A körrendeletben utasítja a prefektusokat, hogy azonnal tegyenek jelentést arról, ha valamely vidéken a buza mázsájának ára 300 lej alá szállana. Ilyen helyeken az állam a szövetkezeti központ útján megkezdi a buza vásárlását, hogy megakadályozza a buza árának további esését. Ha ezt a valóban okos és szép tervet meg is tudják valósí-

tani, kétségtelenül javulni fog a helyzet. Legalább is remélhetik a gazdák, hogy búzájukat nem kell 300 lejnél olcsóbban áruba bocsátaniok.

Terményárak Temesváron.

A temesvári terménypiacon a vételekedv lanyhulása észlelhető. Buza 310, rozs 240, árpa 145, kukorica 160, zab 160, lenese 400—500, repce 650, tökmag 580, korpá 80 lej mázsánként.

Terményárak Brassóban.

Buza 365—375, rozs 250, árpa 240, zab 240, kukorica 185, korpá 130 lej mázsánként.

IDŐTUDÓSI

Vezessenek kereskedelmi könyveket a kisiparosok?

Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium hivatkozással a központi bélyegügyi bizottság 1927 július 2-i határozatára (118—217 1933 július 15. szám alatt) egy rendeletet adott ki, melyben legkésőbb 1933 szept. 1-ig haladékat adott a kisiparosoknak és a pék, hentes, mészáros stb. iparosoknak az üzemükkel kapcsolatos kereskedelmi könyvek beállítására.

E rendelkezés szerint tehát

a fentnevezett kiskereskedőket és kisiparosokat 1933 szept. 1-től kezdve kereskedelmi könyvek vezetésére kötelezték, amely tény az ugyis rendkívül súlyos nehézségekkel küzdő kiskereskedőket és kisiparosokat újabb, szinte leküzdhetetlen nehézségek elé állítja, a különféle könyvek beszerzése, felülbélyegzés és vezetése által.

Ugyanis e könyvek vezetésére fentnevezettek nagyrésze képtelen, vagy ha igen, akkor a munkaideje jelentékeny részét kell e célra fordítania, vagy pedig a könyvek vezetésére alkalmazottról kell gondoskodnia, amely tények bármelyike egyenlő a lehetetlenséggel.

Ez a rendkívül sérelmes rendelet, melyet a miniszter a központi Bélyegügyi Bizottság által ezelőtt 6 évvel hozott határozat alapján adott ki, semmiképpen sem maradhat érvényben, mivel teljesen ellentétben áll az időközben módosított, egyes idevonatkozó törvények szakaszaival.

Ugyanis az 1933 márciusában módosított és a hivatalos lap 1933 évi 89-ik számában kihirdetett egyenes adókról szóló törvény 105. szakasza g) pontja értelmében a kisiparosok és kiskereskedők nem büntethetők azért, ha kereskedel-

mi könyveket nem vezetnek. Fenti 105 szakasz hivatkozik az 1932 december 31-i forgalmadó törvényre, melynek 12. szakasza állapítja meg, hogy kik tekinthetők kisiparosoknak (akik fővárosban 80.000, törvényhatósági városban 60 ezer, más városokban 40.000 Leinél magasabb üzlet vagy üzemhelyiség bért nem fizetnek, 6 szakmunkásnál többet nem tartanak és 5 H. P. lóerőnél nagyobb géppel nem dolgoznak.) Kiskereskedők pedig a fentnevezett egyenes adókról szóló törvény 30. szakasza és ugyan e törvény végrehajtási utasítása 84. szakasza szerint azok, akinek adóját 3 évről (Patenta Fixa szerint) állapítja meg az adókiadó bizottság.

De különben ezektől eltekintve az 1927. évi áprilisi Bélyegtörvény 4. szakasza 19. bekezdése alapján sem rendelhető el a kereskedelmi könyvek vezetése, mivel e törvény csak a kereskedelmi könyvek bélyegilletékeinek módoszatait írja elő és nem a könyvek kötelező beállítását. Tehát a fenti miniszteri rendelet tévesen hivatkozik a bélyegtörvény fenti szakaszára.

Azon tényből tehát, hogy az 1933. évi egyenesadók törvénye 105. szakasza szerint nem büntethető az a kiskereskedő vagy kisiparos, aki kereskedelmi könyvet nem vezet, világosan következik, hogy ezek kereskedelmi könyvek vezetésére nem kötelezhetők, sem bizottsági határozatok, sem miniszteri rendeletek által, mivel a törvény világos rendelkezéseit a törvényhozó testületnél kisebb fórumok nem helyezhetik hatályon kívül.

Mindezek alapján a Brassói Ipartestület és az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége nem

INGYEN PÁCOL

ha búzáját **PORZOL**-al pácolja!

Mert

PORZOLOS búzából 10 kgr-mal kevesebb vetőmag kell holdanként
 PORZOLOS buza után egy mázsával több terem holdanként
 PORZOLOS buza üszögmentes
 PORZOL száraz pác, nem kell szárítgatni
 PORZOL-ból 1 kgr-mal 5 mázsa búzát pácol.

Felvilágosítások a vezérképviseletnél:

Frederic Spodheim & Co, București 2., B-dul Elisabeta 55., vagy a
 „MAGYAR NÉP” Szerkesztőségénél Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop
 (volt Brassai-utca) 5.

Művelődési mozgalmak.

A „Dúsgazdag“ Bőrvélen.

A bőrvélelyi sportegylet aug. 6-án színelőadást rendezett. Színpadra került Bálint Vilmos híres darabja, a „Dúsgazdag“. A siker nagy volt. A szereplők igen jól oldották meg nehéz feladatukat, amit a közönség hálásan jutalmazott tapsaival. A bibliai játékok rendezésénél az oroszlánrészt Szücs Böske nagykarolyi urleányt illeti, aki már számtalan esetben adta tanujelét kiváló szaktudásának és izlésének.

ORSZÁGOS NAGYGYŰLÉST TARTOTT AZ UNITARIUS IFJUSÁG. Az erdélyi unitárius ifjúsági körök központja az Egyetemes Szervezet hatodik országos konferenciáját Kőkös és Szentivánlahorfalva községekben rendezte. A konferenciát augusztus 25-én és 26-án tartották meg, 27-én pedig a konferencia tagjai átvonultak Sepsiszentgyörgyre a székely mezőgazdasági kiállítás megtekintésére.

GYERMEKELŐADÁS ZOVÁNYON. A zoványi református iskola növendékei a nyári szünetben sem ülnek tétlenül. Az erejükhez mért gazdasági és házi munkában való segédkezésen kívül, továbbá a szükséges nyári pihenés és szórakozáson kívül az önképzésben is gyakorolják magukat. Midőn a lelkes a szószékből a szászvárosi árvaházat ismertette és annak pártfogó segítségére hívta fel a híveket az árvák szomorú helyzete annyira meghatotta ártatlan gyermeki szívüket, hogy ők is készek lettek rögtön a segítő munkára. 2 hét alatt, saját elhatározásukból, minden rábeszélés nélkül, színdarabokat, több tánc és énekszámot, alkalmi verset tanultak be, amelyeknek minden dicséretre méltó ügyes előadásával vasárnap délután 2 órán keresztül szórakoztatták a szép számú közönséget. Az önkéntes adományokból pár száz leiel ők is hozzájárultak az árvák könnyeinek letörléséhez. Legyen Istennek áldása nemes szívűből fakadó vállalkozásukért egész életükön. A szereplők névsora: Karasz Margit, Ósz Erzsébet, Egri Emma; Bernát Kálmán,

Balog Eszter, Szabó Róza, Orbán Anna, Király Ilonka, Ósz Ilonka, Egri Lajos, Béres Ibolyka. Ezen kívül kedves jelenség volt az 5 éves Egri János, aki magyar ruhában, nagy bátorsággal adott elő 2 kis versikét. — Illesse dicséret Karasz Lidia leányköri tagot, aki a betanítás nehéz munkájában szíves készséggel fáradozott, de minden dicséretet és elismerést megérdemel Egri András gazdálkodó is, aki tágas, szelős magtárhelyiségét teljesen díjtalanul boesátotta rendelkezésre, sőt fiaival együtt be is rendezte azt, hogy mindenképpen alkalmas legyen az előadás céljára.

TEPLOSZENTELÉS BOROSSEBESÉN. A borossebesi református egyház és nőszövetség mintegy 100 ezer lej költséggel ősrégi templomát ujitotta meg lélekemelő ünnepség keretében. A templomszentelési liturgiát Vizaknai Wesmás Károly gyoroki lelkes esperesi megbízott végezte. Délután aratóünnep volt, melyen gyönyörű látvány tárult a vidék összegyűlt vendégei elé, amikor az aranyozott kaszás aratólegények és sarlós aratólányok énekszóval vonultak be a templom kerthelyiségébe. A munkás magyar nép eme szimboliztikus csoportját az egyház gondnoka Patkós István és Ajtai Béláné egyházmegyei nőszövetségi elnöknő fogadta. Az erkölcsi és anyagiakban jól sikerült ünnepség megrendezéséért Killik Kálmán, Killik Irma, Kádár József és neje kívül az egész nőszövetség és presbiterium tagjait elismerés illeti. Másnap felejthetetlen kirándulásban volt részük a kies szépségű Mennyházán a résztvevőknek.

VERGILIUS:

„GEORGICA“-ja

Szabó András igazgató-tanár
kiváló fordításában megjelent

Kapható a

Minerva R.-T. könyvesboltjában,
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(v. Deák Ferenc-u.) 1.

Ára 60.- lei.

1933 július 28-án részlete-
gokolt kéressel fordul-
a távollévő Madgearu
gyminiszter urat helyet-
Ghelmegeanu pénzügyi
szter urhoz, kérve a sé-
rendelet visszavonását.
megeanu alminiszter ur
ette, hogy a központi
gyügyi bizottság határo-
nem áll módjában meg-
hatni.

Kijelentés után a két ké-
23—120—933, illetve 23—
1933 július 28. szám alatt
am, hogy ily módon azok-
rálást írásban is meg-
k, hogy azután a további
edéseket megtehessek.

további intézkedésünk
inüleg az lesz, hogy in-
cióra kérjük fel mind a
zedelmi, mind a munka-
miniszter urakat s ha ily
sem sikerülne a sérel-
rendelet visszavonása,
Semmitőszékhez fordú-
öntés végett, mivel ism-
e, hogy szerintünk a ren-
eles ellentétben van az
törvényekkel.

En kérdésre pedig, hogy
ept. 1-ig ezügyben döntés
örténne, az érdekelt kis-
edők és kisiparosok be-
k a könyveket vagy ne,
lelem, hogy a fentiek
án mindenki cselekedjen
sa szerint, mivel a vég-
döntésig határozott uta-
nem adható.

ez ügyben a Semmitő-
ez kellene fordulnunk,
fogjuk a pénzügyminisz-
at arra, hogy a rendelet-
döntésig függessze fel.
eredményéről az érde-
ket sajtó útján értesít-

Szabó Béni.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Az orvosok.

A napokban a kiváló magyar írónak, Kosztolányi Dezsőnek, egy nagyon szép könyvét, megkapó regényét olvastam. A könyv címe: „Arany Sárkány.“ E regényben az író egy sok szenvedés és csalódás által összetört tanár életét, küzdelmét, fájdalmas összeomlását rajzolja le. A regényből különösen megkapta figyelmemet az a néhány meleg szó, amellyel megrajzolta, hogy milyen forró ragaszkodással szerette ez a tanár utolsó barátját, házi orvosát. Így ír az orvosról: „Nem tudta, hogy ennyire szerette őt. Talán nem is bizott különösebben gyógyító tudományában. Nem várt tőle csodát, de orvos volt, ki a szenvedéssel hivatásszerűen foglalkozik. Kinek az a mestersége, hogy lásson minden csunyát, förtelmeset, hamis káprázatok nélkül szemlélje husunkat, vérünket, a könnyünket is, mely ép oly mirigy váladék, mint a többi. Előtte semmi sem szegény, még sirni sem az. Akinek senkije se maradt, annak még mindig ott az utolsó barát, az orvos, ki idegenül is ismerős, állati mivoltunk lelki atyja, kezébe bele lehet fogózni s kiáltani, hogy segítsen, nem bírjuk tovább.“ Az író e néhány megkapó sorban valóban szépen állítja elénk az orvos nagyszerű hivatása megítélésének helyes szempontjait. Meg kell tanulnunk megérteni az emberi hivatások jelentőségét a szolgáló szeretet világitásában, hogy minden hivatásban megérthessük, kik lehetünk, kiknek kellene lennünk az emberiség szolgálatában? Nem árt gondolni arra is, hogy milyen nagyszerű küldetés-követségében járnak, ha hivatásuknak valóságos öntudatával szolgálnak, közöttünk az orvosok.

Az utóbbi esztendőök nehéz küzdelmei között bizony ritkán gondoltunk arra, hogy a mi magyar társadalmunk körében milyen munkát végeznek és hogyan tudják betölteni hivatásukat magyar orvosaink? Észre kell azonban vennünk elsősorban azt, hogy orvosaink jelentékeny része egyre súlyosabb harcokat vív a mindennapi kenyérért, a száraz megélhetésért. Gondoljuk csak el, hogy milyen rettenetesen nehéz dolog elindulni szenvedő emberek közé és vinni hozzájuk az orvoságnál is drágább orvoságot, egy nemes lélek biztatását, jó szavát, megértését egy olyan orvosnak, aki talán nem tudja kifizetni a házbérét, akit a bizonytalan holnap szorongató gondja emészt és aki gyötrő lélekkel tekint saját gyermekeire, akiket nem tud beírni az iskolába, mert már ilyen orvosaink

is vannak. És vigyáznunk kell arra is, hogy vajjon, ha az orvosok jelenlegi magyar nemzetéke rendre-rendre eltávozik a minden életnek útján, lép-e az eltávozottak helyére olyan újabb nemzeték, amely a mi népünk betegségeihez a testvéri indulat szavával, szeretettel és megértésével közvetlenül tud szólni. Nem olyan kicsi jelentőségű kérdés ez, amennyi előtt olyan könnyen napirendre térhetünk.

A napokban egy cikket olvastam egy magyar orvos tollából, amely arra hívja föl figyelmünket, hogy a magyar társadalomnak sokkal többet és sokkal behatóbban kell foglalkoznia a népegészségügy kérdéseivel és meg szabad figyelmen kívül hagynia azt, hogy gazdasági és más szakosztályok mellett egészségügyi szakosztályokat is kellene létesíteni, amelyek gondjába vegyék népünk egészségügyének fejlesztését, irányítását, szolgálatát. Teljes mértékben helyes és komoly követelmény ez. Egy egészségében megtört, kimerült nemzeték képtelenné válik a folyton nehezebbé váló életharc győzelmes megküzdésére. Viszont az is igaz, hogy egy nép egészségügyének szolgálatát elsősorban olyan orvosok tudják helyesen ellátni, akik a lelkiismeret mellett a lélekhez is tudnak közvetlen utat találni. Mi ez igénytelen sorokkal csak emlékeztetni akarjuk társadalmunkat arra, hogy milyen kötelességek tárnak fel előttünk e kérdés megfontolása alapján.

Nem kutatom, hogy mi az oka annak, hogy a magyar tanult társadalmi osztály és a nép széles rétegei úgy elszakadtak és távolodtak egymástól, hogy megdöbbenő keveset törődnek egymás sorsával és lehetőségeivel, de hangsúlyozom azt, hogy nekünk a helyzetnek tökéletesen meg kell változnia és meg kell találnunk az egymás jobb megértésének, az erők teljesebb összefogásának útját. Ez a feladat az orvoskérdés megoldásában is. Az egészségesek gondoljanak arra, hogy előbb vagy utóbb nekik is szükségük lesz orvosra és ne nézzék rideg közönnyel orvosok súlyos helyzetét és az orvosok gondoljanak arra, hogy egy sokféle próbáltatással a nép gyermekei között végzik gyönyörű munkájukat. Ez a kölcsönös elismerés megbecsülés fogja megeselekedni azt, hogy a kérdés jelenlegi helyzetünkben is olyan megoldást nyerhet, amely népünk életérdekére megfelel.

Mulandóság

Mulandóság.

Még alig volt tavasz,
Már is itt a nyár,
Még alig dalolt az
Énekes-madár.

Nemsokára itt lesz
A zokogó ősz,
Letarolt mezőkön
Búsan jár a csősz.

Ki tudja, érünk-e
Hőfehér telet,
Vagy kereszt-fa áll őrt
A sírunk felett?

Tollas István.

Kié lett az áldás?

A magosságos Uristen itélőszobájában
szetalálkozott volt hajdanában három nem-
béli három ember, névszerint a magyar em-
ber, a német ember, a rác ember. Még pedig
íránt valamennyi, hogy az áldást instálja
Urtól. Elő is adta valamennyi a kérését,
a német alázatosan, a magyar emeltfővel,
a rác immel-ámmal.

Mikor az Uristen kihallgatta mind a hár-
mat, szóla hozzájuk szelideden, szeretettel:

— Hát hiszen, lelkem cselédjeim, az ál-
dást csakugyan elszántam, haneim nézzétek,
de a hármatoknak nem adhatom. Ellenben
adhatok, a paradicsom országútja végén ott
van az a nagy csengő-barackfa, az alatt hál-
tatok meg s aki leghamarább fölébred, aki el-
bék elibém járul, annak adom az áldást.

Nosza, mikor odaértek, a nagy barackfa
nyakában szépen megvacsoráltak, — ki-ki
hozott az iszákjában, abból — és lefeküd-
tek békességgel.

— Háj, Istenem, — sóhajtozott a német,
— én pedig nem igen tudok korán fölkelni...
Háj, Istenem, háj.

— Én meg nem szeretek, — tóditotta a
rác ember.

— Huncut szem az, kiszurni való szem,
— melyik akkorra ki nem alussza magát, mi-

korra az ember neki parancsolja, — végezte
be a magyar ember kevélyen. S el is aludt
mindjárt, azzal a szent tudomással, hogy mi-
korra a kaszás-csillag föltámad, ő is útban lesz
már az áldásért.

A rácnak se kellett valami sok ringatás,
az is elszenderedett, gondolván elaluvóban,
hogy: ahogy lesz, úgy lesz, valahogy majd
csak lesz.

Azt várta csak az álnok német, hogy ezek
elaludjanak, föltápáskodott azonnal, megdör-
zsölte a szemeit erősen és ellábhagyelt aluvó
társaitól. Meg se állott a paradicsom kapu-
jáig s ahogy az éjjéli kakasszóra megnyilott:
beosont rajta.

Mit volt mit tenni, — az Uristen odaadta
a németnek az áldást. Majd adok amazoknak
is valamit, — gondolta magában.

Az aztán, a német, szépen visszasonfor-
dált a barackfa enyhibe, feje alá gyürte a ta-
risznyáját, ráfeküdt és egy szempillanat
mulva úgy horkolt, mint egy gözbika, aki
ázott csépel.

Ahogy a magyar ember előre elgondolta,
csakugyan föl is érzett a kaszás-csillag kelé-
sére, megmosdott a közel esörgedező patak-
ban s látván, hogy amazok milyen mélyen
aluszhatnak még: szép csndesen menege-
zett a menyország harmatos országútján.

Ott is, mikor már odabent volt, szétné-
zett, nem látna-e valakit, akit megkérdezzen
illendőség okáért, hogy avagy bémehet-e már
az Ur elejébe?

Akkor az Uristen, ki a kertben sétál vala,
megszólítja egy pünkösdi-rózsabokor mögül:

— Elkéstél, lelkem gyermekem, megkés-
tél. A német elvitte az áldást még első kakas-
szóra...

A magyar embernek, szegénynek, nem fo-
gyott csodája az Ur kijelentésén. Hisz lehe-
tetlen az... Majd is valami rosszat mondott,
— de megesak meggondolta, türtőztette ma-
gát, s lehorgasztván a fejét, szólala szomo-
rúan:

— Nohát ez baj; ez nagy dolog, Uram.

Mire az Uristen felelé:

— Jól van, édes gyermekem, ha meg ezt
választod, hát legyen a tied ez: a baj, a nagy
dolog.

S érezte a magyar ember abban a perc-
ben, hogy nehezedik a vállára valami...

Jó früstök tájban, mikor a Nap is a ha-
sára süttött már: fölérzett a rác ember is.

— Teremtettel — kiáltott, — aztán ki-

verte a pipáját, ráöltött, csiholt, csóválta a taplót nagy akkurátossággal, ráigazította a dohányra, nyomkodta, szitta, fújta, — aztán, a hüvös oldalt keresvén mindenütt, útját vette ő is a paradicsomnak.

Maga a jó Isten is elmosolyodott, mikor meglátta.

— Hát te, szolgám, te is meg vagy még?
 — Meg én uram.
 — Aztán te is az áldás után jöttél, ugy-e?
 — Hát mi? Hiszen én rám is rám férne.
 — No-no!... hanem a német elvitte régen. El az, fiacskám, elvitte. Azóta haza is ért vele.

A rác ember nagyot koppantott a botjával, nagyot csikorított a fogán és nagyot hujjántott:

— Hejnye, futtom a dudáját!...

Mire az Uristen még egyet mosolygott és itélt vala, szólván:

— No hát, te se panaszkodj, legyen a tied amit mondtál: a duda.

Igy lett a németé az áldás, a magyaré a baj meg a nagy dolog, — a rácé a bőrduda.

Aproságok • Adomák

Anyaszeretet.

A németországi Forbach község erdejében egy kutya fias özet támadott meg. A kutya az öz-gidát hajtani kezdte és behajtotta a községbe, ahol a kis öz-gida egy vendéglő udvarára futott be. A vadőr a kis özikét visszavitte az erdőbe és csodálattal állapította meg, hogy azon a helyen, ahol a kutya elválasztotta anyjától a gidát, az anya ott állott és várta gidáját. Amint gidája hozzáfutott, azonnal bemenekültek az erdőbe.

II. József az egri püspöknél.

II. József császárt igen nagy pompával fogadta és fényesen megvendégelte Eszterházy gróf, az egri püspök. A császár csak nézte ezt a nagy fényűzést és másnap az ebédnél tréfálni kezdett:

— Püspök uram, ön az apostolok utóda, hanem az apostolok nem éltek ám ilyen gazdagon.

— A püspök házigazda nagyot nyelt, de hallgatott. Másnap azonban megfelelt a tréfára. Ebédelni egy szűk szobába vezette a császárt, ahol igen egyszerűen, fakanállal, favillával volt terítve s bizony az ebéd is épp olyan egyszerű volt, mint a teríték. A császár csak várta, hogy lesz-e valami jobb folytatása az ebédnek, végre mikor hiába várt, megszólalt:

— Püspök uram, micsoda tréfa ez!

— Semmi felséges uram. Tegnap gróf Eszterházy vendégelte meg felségedet, ma pedig csak az egri püspök, az apostolok szerény és méltatlan utódja.

Több ezer teljesen meggyógyult munkaképes

Tüdőbeteg

igazolnia kiváló hatását az OLÁH KÁROLY plebáros által feltalált **Entiphysin** államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek. Jelenlévő füzetet díjtalanul küld a gyógyszer készítője: OSVATH gyógyszerész Tg.-Múrcs.-Marosvásárhely.

Tudóságo

Minden tanácskérő levélhez melléke'endő 20 le', — orvosi levelekhez 30 lej.

S. F. Ön azt írja levelében, hogy fiát a lovassághoz (szkimbás) sorozták be. Ezt nem értjük, amennyiben a szkimbásokhoz senkit sem vesznek be akarata ellenére, csupán akkor, ha a besorozandó ifju ezt kéri. Valószínű, hogy Önöknél is így volt ezért közöljük a szükséges felvilágosításokat. A bevonulás márciusban történik s ugyanakkor három hónapi kiképzés után a szolgálatból elbocsájtják és az évben ősszel szintén egy havi gyakorlatra kell bevonulni. A második évben ősszel szintén egy havi hadgyakorlat, míg a harmadik évben a ló bemutatás történik júniusban minden szolgálat nélkül. A negyedik évben ismét egy havi szolgálat ősszel a hadgyakorlatokon. A lovat Önök szerzik be, amelynek eltartásáról szintén Önök gondoskodnak. A négy évtelteltével a ló eladható, addig azonban odahaza kell tartani, azonban úgy, hogy a felülvizsgálatkor egészséges és jókarban legyen, mert ellenkező esetben megbüntetik Önöket. Ha a ló szolgálati idő alatt pusztul el, az állam új lovat ad, de előbb...

kapítja azt, hogy a ló elpusztult kinek a hibájából történt. A szolgáló katoná hibájából. Esetben új lovat kell venni. Említettük, a lovat odahaza jókarban kell tartani, mert amikor behívhatják ellenőrzésre. Még a bevonulás előtt be kell mutatni besorozás végett a lovat és pedig december és február hónapok között s ha a ló nem megfelelő, ezt tudomására hozzuk s ekkor helyette újat kell venni. A szkimbásznak egyébként minden tekintetben saját magának kell mindenről gondoskodnia,

vagyis koszt, lakás, ruházat stb., az állam csupán nyeret és fegyvereket ad.

Azt hisszük elég részletesen közöltük a szükségeseket, ezt azért is tesszük, mert ilyen szabályzat kinyomtatva füzet alakban tudomásunk szerint nincs. Az kétségtelen, hogy nagyon sok költséggel jár, azonban a szolgálati idő rövid s talán megéri azt, hogy aránylag rövid idő alatt leszolgálja fia a katonai időt.

A tanácsadásért a díjat, vagyis 20 lejt sziveskedjék alkalmissal beküldeni.

Tanuld meg!

Készítsünk gyümölcsécetet! A hűvös, esős időjárás miatt nagyon sok helyen nem lehet beérni a gyümölcsstermés. Egyes vidékeken a gyümölcs már most lehull éretlenül a fákról. Az ilyen gyümölcsöt persze nem vihetjük, állatokkal sem etethetjük fel, mert értéke nagyon kicsi. Legjobb, ha a hullott vagy beérett gyümölcsből gyümölcsécetet készítünk. Az alábbiakban az almaecet készítésének néhány módját fogjuk ismertetni. Ugyanezen a módon körteből, vagy vegyesen almából és körtéből is készíthető ecet. A gyümölcsécet legegyszerűbb készítési módja a következő. Az almát összevagdaltuk és nagyobb üvegbe rakjuk. Az összevagdalt gyümölcsre annyi vizet öntünk, hogy a gyümölcsöt ellepje. A vizet mérve tesszük a gyümölcshöz, minden 10 kanál

vizhez egy kanál cukorport teszünk. Az üveget lekötjük vékony, lukacsos anyaggal, hogy a levegő hozzáférhessen az üvegben levő gyümölcshöz. Meleg helyen egy-két hét alatt elkészül az ecet. Sűrű vászonnal többszöri átszűrés után kitünő ízű ecetet nyerünk.

Nagyban a következő módon készítjük az almaecetet. Az almát, vagy körtét meg kell zúzni. Ezt elvégezhetjük repavágó segítségével. A megzúzott gyümölcsöt kiszajtoljuk és a nyert mustot kádba vagy félfenekü hordóba szűrjük. Ha a folyadékunk savanyodni kezdett, hordóba fejtjük át és az akona nyílást nem dugjuk be. Többszöri átfejtés után néhány hónap alatt elkészül az ecet. Az ecetképződést meggyorsíthatjuk, hogyha régi ecetes hordóból erjesztőt teszünk az erjesztendő musthoz. Megfelel az ecetes folyadék felszínén képződő borszerű anyag is erre a célra.

Az ecetkészítést nagyobb mennyiségben erre a célra szerkesztett hordókban végezzük. Ezt az eljárást, minthogy nagyon sok helyen sor kerülhet alkalmazására, lapunk következő számában fogjuk részletesen ismertetni.

Szerkesztői üzenet

A nyári hónapok elteltével bejutottunk szeptemberbe, vagyis amikor a föld termését a gazdák már kezdik értékesíteni. Ezért felhívjuk előfizetőinket, hogy ne feledkezzenek meg ez alkalommal lapunkról sem, hiszen alig tudtuk átvezetni lapunkat a rendkívül nehéz nyári hónapokon. Ismételten felhívjuk a hátralekösöket, hogy tőlük függ a további pontos megjelenésünk, mert ha a díjak nem folynak be, nincsen fedezetünk a lap további megjelentetésére. A hátralekös díjak beküldésével lapunk anyagi ügyét rendbehozzuk s minden héten pontosan kiküldjük.

Zs. L. Máramarossziget. Ü. M. Makfalva, Sz. F. Mocs, H. K. Nagyszentmiklós, B. A. Zágony, N. O. Bonyha.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálónkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. Gy. Diosad 150, T. A. Vizakna 155, K. J. Érendréd 155, D. B. Máramarossziget 155, K. S. Szőkefalva 155, F. S. L. Halmi 85, T. J. Medgyes 155, N. Gy. Erdőszáda 155, K. Zs. Apa 155, Id. T. J. Fehéregyháza 235, G. D. Backamadaras 155, R. J.-né Nagyajta 150, Id. Sz. A. Dobra 155, T. I. Vizakna 155, D. L. Felsőbánya 155, K. J. Ujbáline 155, J. D. Székelyszenterzsébet 150, Sz. O.-né Éradony 155, B. M. Krasznabéltek 155, F. A. Ujmosnica 150, B. L. Ákos 155, Id. Sz. B. Kémer 150, Fogy. Szöv. Diosad 155, Dr. K. Zs. Sándorhomok 155, M. Gy. Kékes 150, D. P. Gálospetri 155, M. F. Érszakácsi 155, B. E. Torda 200, Sz. J. Tasnád 150, M. K. Nagybánya 155 Lej.

Kathreiner
Kneipp maláta
kávét

egészséges, mint a mindennapi kenyér!
Kísérlelje meg!

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot

ELOFIZETÉSI DIJ:

Félsz évre ... 100 L. Félévre 260 L.
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám
Kérjen mutatványszámot.

GAZDÁK rendeljétek meg a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közgazdasági
folyóiratot.

Előfizetési díja egy évre 80 leu.

Mutatványszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

A "MAGYAR NÉP"-et
terjeszteni magyar kötelesség!

Dr. Fekete Sándor és neje Dr. Szabó Erzsébet

Szanatóriuma
Sepsiszentgyörgy

Csiki-utca 29. sz.

Felvesz:
sebészeti-, szülészeti-, nő-
gyógyászati- és belbetegeket
I—III. oszt. 100—150—200 lei
naponta

Műtét esetén lényeges
árendedmények

Röntgen
Kvarc
Elektrotherapia

Aranyosgyéresi Ágyagipar Részvénytársaság Turda-Torda

Gyárt e.sórangu, feldgázzal égetett és minden igénynek megfelelő

tetőcserepet,
tömör és sejt-téglát!

Csak az alatti védjeggyel ellátott gyártmány a valódi!

Képviseletek
az ország minden
nagyobb helységében.

IRODA:
TURDA-TORDA

A Keleti Újság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt
hivatalos lapja.